

MEMÒRIA DE LES ACTIVITATS DE LA SOCIETAT D'HISTÒRIA NATURAL DE LES BALEARS

ANY 2012

Al llarg de l'any 2012 la vida corporativa de la SHNB s'ha desenvolupat amb plena normalitat. Un resum de les activitats realitzades és així com segueix:

- 1- Publicacions. S'han publicat els Bolletins núm. 53 (2010) i núm. 54 (2011). També s'han publicat les circulars Naturalesa i Societat núm. 38 (febrer) i la núm. 39 (octubre); S'ha publicat la Monografia núm. 18 titulada *Mallorca: a Mediterranean Benchmark for Quaternary Studies* editada per Angel Ginés, Joaquín Ginés, Lluís Gómez-Pujol, Bogdan P. Onac, i Joan J. Fornós. S'ha publicat la monografia núm. 19 titulada: *La gestión integrada de playas y dunas: experiencias en Latinoamérica y Europa*, editada per Antonio Rodríguez-Perea, Guillem X. Pons, Francesc X. Roig-Munar, José Á. Martín-Prieto, Miquel Mir-Gual i J. Alfredo Cabrera.
- 2- Conferències a la Societat. Dins del cicle *Els viatges dels naturalistes* s'han fet quatre conferències. Inicià el cicle en Guillem Vicens, el dia 27 de febrer, amb la conferència *L'arxipèlag de Cap Verd: un petit paradís*; el 22 de març, el Dr. Pau Balaguer va fer la conferència *Les Illes Maldives*; el 28 de maig en Pep Lluís Gradaille, *L'Himàlaia. Cultura i plantes al servei de l'home*; i per acabar el cicle, el 25 de juny, *Kenia*, per Damià Crespí.
Dins del cicle *Idees que van canviar el món* s'han fet deu conferències. El 8 de març, *Jane Goodall*, per Lidia Cabeza; el 15 de març, *Lavoisier: la revolució química francesa*, per Antoni Salvà; el 19 d'abril, *Charles Darwin i l'origen de les espècies*, pel Dr. Guillem X. Pons; el 26 d'abril, *Santiago Ramón y Cajal, impulsor de la neurociència moderna*, pel Dr. Gabriel Timoner; el 30 d'abril, *Steno i el seu temps: una visió dels inicis de la geologia*, per Damià Crespí; el 3 de maig, *Carl von Linné i la classificació dels éssers vius*. Per Damià Vicens; el 17 de maig, *Eratòstenes, el pare de la geografia*, per Guillem Vicens; el 24 de maig, *Albert Einstein*. pel Dr. Joan Stela, el 31 de maig, *Galileu Galilei: el naixement de la ciència moderna* per la Dra. Victòria Rosselló; i el 7 de juny, *Ramon Llull i la ciència: un instrument per conèixer Déu*, per la Dra. Maribel Ripoll. Aquestes conferències han valgut com a curs de 2 crèdits de la UIB i per professors de primària i secundària. També s'han iniciat les tasques, i ja es compte amb els primers articles, per a que aquestes conferències puguin servir per editar una nova Monografia de la Societat. L'edició serà en digital.
Ja dins del curs acadèmic 2012-2013, la inauguració va anar a càrrec del Dr. Àngel Ginés, el dia 17 de setembre, amb la conferència titulada "*L'exploració espeleològica a Mallorca. Una estratègia que va sortir bé i que caldria mantenir*".
- 3- Jornades de Geologia Planetària. En motiu del trànsit de Venus del 2012, la SHNB juntament amb l'Observatori Astronòmic de Mallorca (OAM) varen organitzar aquestes Jornades. El dia 1 de juny es varen realitzar dues conferències a la Societat; Lluc Mas inicià les jornades amb la conferència que titulà *Planetes interiors i altres cossos del sistema solar*; la segona conferència a càrrec de Josep-Lluís de Santiago, va ser *Missions espacials als planetes interiors*. El segon dia, 2 de juny, les activitats van tenir lloc a l'OAM: Damià Crespí començà amb la conferència *Venus i la Terra, tan iguals i tan diferents*, i a continuació, els monitors de l'OAM comentaren l'exposició permanent de meteorits que es troba al Planetari, i també mostraren una maqueta del Mòdul Lunar (amb el qual els astronautes nord-americans allunaven durant les missions Apol·lo). Les activitats del segon dia acabaren amb l'observació astronòmica a les cúpules. Finalment, els assistents foren convocats per observar el trànsit al Port d'Alcúdia i al Puig de Cura.
- 4- Taller de tast. Es varen organitzar dues sessions a la Societat, per part de Guillem Vicens. A la primera es va fer un tast de caves d'agricultura ecològica i es va realitzar el dia 6 juliol. La segona sessió va ser el 7 de desembre, i va ser un tast de vins negres mallorquins d'agricultura ecològica.

- 5- Projectió del documental *Freàtic*, el 19 de juny, a la Societat, filmat i editat per Miquel Angel Perelló. La major part dels protagonistes són coneguts socis de la Societat. Va fer la presentació en Francesc Gràcia.
- 6- Representació de la Societat a la Reserva Marina de les illes Malgrats (representats per Josep Coll).
- 7- La SHNB, com a ONG no governamental, té un representant a la Junta Rectora del Parc Natural de Sa Dragonera (Guillem X. Pons) i un altre a la Reserva Natural de s'Albufereta (Damià Vicens). A les 2 Juntes s'ha assistit amb normalitat.
- 8- La SHNB és membre del plenari de l'Institut d'Estudis Baleàrics (Govern de les Illes Balears, Conselleria de Cultura).
- 9- La SHNB és membre nat, amb un representant, del Consell Assessor de Fauna i Flora de les Illes Balears (Decret 75/2005, de 8 de juliol, BOIB 106, 16/07/2005).
- 10- La SHNB compte amb un membre de ple dret a la Ponència Tècnica d'Ordenació del Territori i Urbanisme del Consell de Mallorca, nomenant-se el novembre de 2011 el seus representants (titular i suplent), Martí Llobera i Guillem X. Pons, els quals han assistit a 12 reunions.
- 11- El local de la Societat s'ha utilitzat per part de l'Associació de Geòlegs de les Illes Balears per a realitzar actes diversos i conferències.
- 12- Col·leccions. S'han realitzat tasques de manteniment i catalogació de material malacològic i paleontològic per part de Guillem X. Pons i Damià Vicens. El Pares Teatins de Palma han cedit una col·lecció de vertebrats taxidermitzats. Les col·leccions s'han vist ampliadades per donacions de diversos socis i han estat consultades per diversos investigadors de fora de les Balears.
- 13- Biblioteca. Continuació de les tasques habituals de revistes arribades, catalogació de bibliografia naturalística de les Illes Balears i política d'intercanvis. S'ha actualitzat el catàleg de revistes de la biblioteca i prest s'ampliarà la base de dades. En total s'han informatitzat 1330 referències.
- 14- S'ha firmat un conveni amb el Departament de Ciències de la Terra per tutoritzar alumnes en pràctiques de 3er i 4rt de grau en Geografia. L'alumne que actualment en gaudeix, ha col·laborat en tasques de Biblioteca i ha fitxat 721 referències de Balears que s'han incorporat a la base de dades naturalística.
- 15- El president d'honor, Andreu Muntaner ha fet donació de distint material per a la biblioteca, que ja ha estat catalogat.
- 16- La pàgina WEB <http://www.shnb.org> es manté, s'actualitza per part d'Antelm Ginard. S'han penjat les Monografies núm 5, núm 17 i núm 18, així com informació referent a les activitats que la Societat realitza. S'han creat enllaços i s'està digitalitzant les circulars per penjar-les.
- 17- Gràcies al conveni firmat per a la digitalització del Bolletí de la Societat, aquest se pot consultar en obert a la web de la UIB (<http://www.ibdigital.uib.cat/grenstone/collect/>) o al portal RACO (<http://www.raco.cat/index.php/BolletiSHNBalears>) essent una de les revistes més consultades de les Balears.
- 18- Premis. La Societat ha concedit el premi Bartomeu Darder en la seva 15a edició al Dr. Josep Quintana Cardona pel treball titulat *Nuralagus rex, Gen. et Sp. Nov., an endemic insular giant rabbit from the Neogene of Minorca (Balearic Islands, Spain)* i publicat a la revista *Journal of Vertebrate Paleontology*, en col·laboració amb altres autors.

- 19- El febrer se va presentar a l'Institut Menorquí d'Estudis (IME), el projecte de la SHNB "Atles de mants eòlics de Menorca" dirigit per G.X. Pons, i elaborat amb altres socis de la Societat (Francesc X. Roig-Munar, Pere Fraga, José Á. Martín-Prieto, Antonio Rodríguez-Perea, Bernadí Gelabert i Miquel Mir-Gual).
- 20- Gràcies a una petició realitzada al Servei de Biblioteca i Documentació de la Universitat de les Illes Balears s'ha digitalitzat una monografia exhaurida "Fauna endèmica de les Illes Balears", i està disponible a la web de la Societat.
- 21- S'ha iniciat la preparació de les VI Jornades de Medi Ambient de les Illes Balears creant un comitè organitzador i s'han començat a distribuir tasques.